

[Statsministeren.]

gere Tid, og der har bestandig været i hvert Fald noget delte Meninger om, hvorvidt saadanne Bestemmelser var nødvendige. Jeg har senest i dette Aar, da Ekspeditionerne afgik til Østgrønland, og de Embedsmænd eller Tillidsmænd var deroppe, anmodet disse om at se paa Forholdene en Gang endnu og at afgive deres Udtalelser, naar de kom tilbage. Sagen er saaledes under Overvejelse, og for saa vidt der maatte blive Nødvendighed derfor, vil denne Sag som andre, jeg har omtalt, blive forhandlet ogsaa med det bestaaende Grønlandsudvalg.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen har fremsat nogle ganske ubegrundede Paa-stande om Tilstedeværelsen af en skandinavis-k-baltisk Blok vendt mod Rusland. Det er fuldkommen fri Fantasi, som ethvert andet Medlem end det ærede Medlem ved, og det er en Art af Udtalelser med Tilbehør af Trusler, som ganske sikkert ikke kan gavne noget Sted, men maa opfattes som et Forsøg paa at gøre den Skade, det er muligt at gøre.

Det ærede Medlem Hr. Brorsen har igen udtalt, at en Grundlovsændring efter hans Mening er uforuden, medens en ny Valglov er fornøden. Jeg har før sagt, at i Forbindelse med Forfatningsspørgsmaalet kan man meget godt tale om en ny Valglov, ogsaa om det, det ærede Medlem interesserer sig for: Enkeltmandskredse med Tillægsmandater, og jeg glæder mig over, at det ærede Medlem i sin sidste Tale — den findes paa Sp. 1185 — har fremsat en Udtalelse, som, hvis det skal være, giver Mulighed for at komme til Overensstemmelse, saa vidt jeg kan skønne. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske citere nogle Linier. Det ærede Medlem Hr. Brorsen siger:

„Det afgørende for mig og mit Parti, i hvert Fald langt de fleste“ — altsaa ikke hele Partiet, men langt de fleste — „er, om man kunde faa en fast Stamme af Enkeltmandskredse og saa naturligvis et Antal Tillægsmandater til at udligne, for saa vidt Partierne ved Valget i Enkeltmandskredsene ikke kunde blive nogenlunde forholdsmæssigt repræsenteret i det nye Ting.“

Jeg forstaar dette som en Tilslutning til min Udtalelse om, at en retfærdig Repræsentation er en Betingelse for at gaa over til Enkeltmandskredssystemet, og jeg skal med Glæde huske dette Tilsagn, hvis Forhandlingerne engang kommer i Stand.

Det ærede Medlem beskæftigede sig

senere med en af mig over for det ærede Medlem Hr. Thomsen fremsat Udtalelse. Det ærede Medlem Hr. Brorsen citerede det Spørgsmaal, jeg havde fremsat, rigtigt, men senere, da det ærede Medlem skulde polemisere derimod, ændrede han den virkelige Ordlyd, hvilket forbavsede mig. Jeg har nemlig ikke sagt, at Landbruget har erhvervet sig en Forret, men jeg har spurgt, om det ikke var det, man tilstræbte. Det synes jeg nemlig ligger i det stadige Krav om, at Staten skal sørge for Rentabilitet i Landbrugserhvervet o. s. v., thi intet andet Erhverv har en saadan sikret Stilling, og den, der kræver en saadan Sikring, kræver i Virkeligheden en Forret. Maaske er det nødvendigt at gøre væsentlige Indrømmelser til Landbruget, men det, der i den Henseende kræves, er ganske sikkert mere end Ligestilling.

Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller gjorde paa ny nogle Bemærkninger om Forsvarsvæsenet og tilkendegav et Ønske om at faa optaget Forhandling om den Ordning, man har, eller om de Ændringer, der efter det ærede Medlems Mening muligvis er nødvendige, idet han erklærede sig villig til saa at lade Fortiden ligge. Det vil være naturligt, hvis noget Parti eller noget Medlem har det Ønske at faa Sagen rejst, at der saa fremsættes Forslag, som kan give Anledning til Forhandling, og for saa vidt der ved de Overvejelser, der bestandig finder Sted i Ministeriet og Militæretaten, fremkommer noget, der paakalder Forhandling, vil en saadan jo ogsaa finde Sted. Som bekendt foregaar der i Øjeblikket en vis Undersøgelse paa det ene Omraade af Militærvæsenet.

Om Fortiden skal glemmes, naar saadan Forhandling eventuelt kommer i Stand, ved jeg ikke. Det er i hvert Tilfælde ikke af nogen Betydning for mig, at Fortiden glemmes. Thi efter min Mening er det Konservatismens Fortid, som er befængt med uheldige Sider i Forhold til Militærvæsenet og dets Forhold til Befolkningen. Vi har ikke noget, der skal glemmes, men har det ærede Medlem noget, saa for mig gerne, jeg føler ingen Trang til stadig at fordybe mig i den sørgelige Fortid, Konservatismen har paa dette Omraade.

De Bemærkninger, jeg her fremsætter, kan vel ogsaa gælde det ærede Medlem Hr. Holstein, det ærede Medlem Hr. Pürschel og det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, som alle har haft en nogenlunde fælles Tone. De ærede Medlemmer vilde bl. a. have Besked om en af Hr. Holtén-Nielsen udkastet Plan, som i disse Dage har været